

TALABALARDA OMMAVIY SPORT TADBIRLARINI TASHKIL QILISH VA O‘TKAZISH KOMPITENTSIYASINI RIVOJLANTIRISHGA INNOVATSION YONDASHUV

Anorqulov B.

*Guliston davlat universiteti Sport faoliyati fakulteti
“Sport turlarini o‘qitish uslubiyati” kafedrasi o‘qituvchisi*

Tayanch so‘zlar: kompetentsiyani rivojlantirish, sport tadbirlari, talabalar, innovatsion yondashuv, tajribaviy o‘rganish, texnologiya, fanlararo hamkorlik.

Ключевые слова: развитие компетентности, спортивные мероприятия, студенты, инновационный подход, экспериментальное обучение, технологии, междисциплинарное сотрудничество.

Key words: competence development, sports events, students, innovative approach, experiential learning, technology, interdisciplinary collaboration.

Zamonaviy ta‘lim muhitida ommaviy sport tadbirlarini tashkil etish va o‘tkazish jamiyatning faolligini oshirish, sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilish va o‘quvchilar o‘rtasida muhim hayotiy ko‘nikmalarni shakllantirishda muhim bosqich bo‘lib turibdi. Mahalliy turnirlardan tortib keng ko‘lamli sport tomoshalarigacha bo‘lgan ushbu tadbirlarni tashkil etish boshqaruv qobiliyati, logistika mahorati, marketing mahorati va shaxslararo munosabatlarning nozik kombinatsiyasini talab qiladi. Sport tadbirlari o‘quvchilarning har tomonlama rivojlanishida hal qiluvchi rol o‘ynashini anglagan holda, ta‘lim muassasalari o‘z o‘quvchilarini ushbu sohada muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo‘lgan malakalar bilan jihozlash vazifasini tobora ortib bormoqda.

Ommaviy sport tadbirlarini tashkil etish va o‘tkazishning murakkab jihatlariga o‘quvchilarni yetarli darajada tayyorlashda an‘anaviy pedagogik yondashuvlar ko‘pincha kamlik qiladi. Sinfdagi ma‘ruzalar, nazariy asoslar va darslik mashqlari asos bo‘lsa-da, haqiqiy voqealarni boshqarishning murakkabliklarida harakat qilish uchun zarur bo‘lgan tajriba chuqurligi va amaliy qo‘llanilishiga ega emas. Bundan tashqari, texnologik innovatsiyalar, o‘zgaruvchan jamiyat tendentsiyalari va iste‘molchilarning dinamik xohish-istaklari ta‘siri ostida rivojlanayotgan sport tadbirlari manzarasi ta‘lim metodologiyalarida paradigmani o‘zgartirishni talab qiladi.

Ushbu muammolarga javoban ushbu ilmiy maqola talabalar o'rtasida ommaviy sport tadbirlarini tashkil etish va o'tkazishda kompetentsiyani rivojlantirishga innovatsion yondashuvni taklif qiladi. Tajribali ta'lim, texnologiya, fanlararo hamkorlik va amaliy qo'llashni integratsiyalashgan holda, bu yondashuv talabalarga sport tadbirlarini boshqarishning ko'p qirrali sohasida ustunlik qilish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar, bilim va fikrlash qobiliyatini oshirishga intiladi. Ushbu innovatsion yondashuvni har tomonlama o'rganish orqali ushbu maqola uning nazariy asoslarini, amaliy oqibatlarini va ta'lim landshaftiga potentsial ta'sirini yoritishga qaratilgan.

Tajribali o'rganish imkoniyatlarini rivojlantirish, texnologiya kuchidan foydalanish, fanlararo hamkorlikni rag'batlantirish va amaliy qo'llanilishini ta'kidlagan holda, ushbu innovatsion yondashuv o'quvchilarni tadbirlarni boshqarish bo'yicha martaba tayyorlash usullarini inqilob qilishga tayyor bo'lgan istiqbolli fikrlash paradigmasini ifodalaydi. Ushbu yondashuvni qo'llagan holda, ta'lim muassasalari nafaqat sport tadbirlari sanoatining rivojlanayotgan talablariga javob berishi, balki talabalarga ushbu dinamik sohada istiqbolli etakchilar va o'zgarishlar agentlari bo'lish imkoniyatini beradi.

Innovatsiyaga bo'lgan ehtiyoj:

Sport tadbirlari va tadbirlarni boshqarishning doimiy rivojlanib borayotgan landshaftida ta'lim yondashuvlarida innovatsiyalarga bo'lgan ehtiyoj tobora ortib bormoqda. O'qitish va tarbiyalashning an'anaviy usullari ko'pincha talabalarni sport tadbirlarini tashkil etishning dinamik va raqobatbardosh sohasida muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan turli ko'nikmalar va amaliy tajribalar bilan jihozlay olmaydi. Bir nechta asosiy omillar ushbu sohada kompetentsiyani rivojlantirish uchun innovatsion yondashuvlarga bo'lgan ehtiyojni ta'kidlaydi:

Zamonaviy sport tadbirlari ko'plab logistika, boshqaruv va strategik muammolarni o'z ichiga oladi. Muvaffaqiyatli sport tadbirlarini o'tkazish uchun joy tanlash va rejalashtirishdan chiptalar, marketing va olomonni boshqarishgacha turli xil fanlarni har tomonlama tushunish kerak. An'anaviy sinfga asoslangan ta'lim ko'pincha ushbu ko'p qirrali vazifalarning nozik tomonlarini va nozik tomonlarini tushunish uchun kurashadi.

Texnologiyaning jadal rivojlanishi sport tadbirlarini rejalashtirish, targ'ib qilish va o'tkazish usullarini inqilob qildi. Ijtimoiy media marketingi va mobil chiptalardan ma'lumotlar tahlili va virtual haqiqat tajribasigacha texnologiya zamonaviy tadbirlarni boshqarishda markaziy rol o'ynaydi. Ta'lim muassasalari ushbu texnologik innovatsiyalarga moslashishi va talabalarni raqamli landshaftda samarali harakat qilish uchun zarur bo'lgan raqamli savodxonlik va texnik ko'nikmalar bilan jihozlashi kerak.

Tomoshabinlarning umidlari va afzalliklari doimiy ravishda o'zgarib turadi, bu o'zgaruvchan demografiya, madaniy tendentsiyalar va iste'molchilarning xatti-harakatlari bilan bog'liq. Bugungi tomoshabinlar immersiv tajribalar, shaxsiy ishtirok va o'yin-kulgi va texnologiyaning uzluksiz integratsiyasini talab qiladi.

Talabalar ijodkorlik, moslashuvchanlik va auditoriyaga qaratilganlikni birinchi o'ringa qo'yadigan innovatsion yondashuvlarni talab qiladigan ushbu o'zgaruvchan talablarni oldindan bilish va ularga javob berishga o'rgatilgan bo'lishi kerak.

Tadbirlarni boshqarish mohiyatan disiplinlerarası bo'lib, marketing, mehmondo'stlik, aloqa, logistika va loyihalarni boshqarish kabi sohalaridagi tamoyillarga asoslanadi. Ushbu sohada ustunlik qilish uchun talabalar turli xil ko'nikmalar to'plamiga va fanlar bo'ylab hamkorlik qilish qobiliyatiga ega bo'lishlari kerak. Ta'limga an'anaviy yondoshuvlar ko'pincha fanlararo hamkorlikka to'sqinlik qiladi, bu esa fanlararo o'rganish va jamoaviy ishlashga yordam beradigan innovatsion metodologiyalarni talab qiladi.

Sport tadbirlari sohasidagi ish beruvchilar amaliy tajribaga, amaliy ko'nikmalarga va tadbirlarni muvaffaqiyatli o'tkazish tajribasiga ega nomzodlarni tobora ko'proq qidirmoqdalar. Nazariy bilim qimmatli bo'lsa-da, uni real tajriba va amaliy qo'llash bilan to'ldirish kerak. Ta'limga innovatsion yondashuvlar tajribaviy o'rganish, stajirovkalar, sanoat hamkorliklari va akademiya va sanoat kutganlari o'rtasidagi tafovutni bartaraf etish uchun chuqur o'rganish imkoniyatlariga ustuvor ahamiyat berishi kerak.

Ushbu muammo va imkoniyatlardan kelib chiqqan holda, ta'lim muassasalarida o'quvchilar o'rtasida ommaviy sport tadbirlarini tashkil etish va o'tkazish bo'yicha kompetentsiyani rivojlantirishda innovatsiyalarni keng joriy etish zarurati aniq. Tajribali ta'lim, texnologiya, fanlararo hamkorlik va amaliy qo'llashni o'zida mujassam etgan ilg'or fikrlash yondashuvlarini qo'llash orqali institutlar talabalarni zamonaviy sport tadbirlari industriyasining talablariga yaxshiroq tayyorlashi va kelajakdagi etakchilar va innovatorlar sifatida muvaffaqiyat qozonishlari uchun imkoniyat yaratishi mumkin.

Innovatsion yondashuv:

Sport tadbirlarining rivojlanayotgan landshaftiga va tadbirlarni boshqarish bo'yicha yanada keng qamrovli ta'limga bo'lgan ehtiyojga javoban, ushbu maqola talabalar o'rtasida ommaviy sport tadbirlarini tashkil etish va o'tkazishda kompetentsiyani rivojlantirish uchun ko'p jihatlarni birlashtirgan innovatsion yondashuvni taklif qiladi. Ushbu yondashuv an'anaviy o'qitish usullarining cheklovlarini bartaraf etish va talabalarni ushbu sohada ustunlik qilish uchun zarur bo'lgan ko'nikma, bilim va amaliy tajriba bilan qurollantirish uchun mo'ljallangan. Innovatsion yondashuv quyidagi asosiy komponentlarni o'z ichiga oladi:

Innovatsion yondashuvning zamirida amaliy tajriba, real dunyoda muammolarni hal qilish va aks ettirish amaliyotiga urg'u beradigan eksperimental o'rganish yotadi. Talabalar faqat nazariy ma'ruzalar va sinfdagi muhokamalarga tayanishdan ko'ra, sport tadbirlarini rejalashtirish, amalga oshirish va baholashda faol ishtirok etadilar. Ushbu eksperimental komponent turli shakllarda bo'lishi mumkin, jumladan, stajirovkalar, amaliyotlar, ko'ngillilar imkoniyatlari va simulyatsiya loyihalari. Tadbirlarni boshqarishning haqiqiy jarayoniga sho'ng'ish orqali talabalar

murakkabliklarni chuqurroq tushunishadi va amaliy sharoitda o'z mahoratlarini oshiradilar.

Texnologiya zamonaviy tadbirlarni boshqarishda muhim rol o'ynaydi, jarayonlarni soddalashtiradigan, aloqani yaxshilaydigan va umumiy tadbir tajribasini boyitadigan vositalar va platformalarni taklif qiladi. Innovatsion yondashuv texnologiyani o'quv muhitiga integratsiya qiladi, talabalarni sanoatda keng tarqalgan bo'lib foydalaniladigan bir qator raqamli vositalar va echimlar bilan tanishtiradi. Bunga voqealarni boshqarish dasturi, ijtimoiy media platformalari, virtual haqiqat simulyatsiyalari, jonli oqim texnologiyalari va ma'lumotlarni tahlil qilish vositalari kiradi. Ushbu texnologiyalardan foydalanish orqali talabalar qimmatli texnik ko'nikmalarga ega bo'ladilar va tadbirlarni rejalashtirish va amalga oshirishni optimallashtirish uchun raqamli innovatsiyalar kuchidan qanday foydalanishni o'rganadilar.

Tadbirlarni boshqarishning fanlararo tabiatini tan olgan holda, innovatsion yondashuv turli o'quv fanlari va tajriba sohalari bo'yicha hamkorlikni rivojlantirishga yordam beradi. Sport menejmenti, marketing, mehmondo'stlik, aloqa va logistika kabi turli sohalardagi talabalar sport tadbirlarida fanlararo jamoalar sifatida ishlash uchun birlashadilar. Ushbu hamkorlikdagi yondashuv talabalarni o'zlarining kuchli tomonlarini ishga solishga, bilim va istiqbollarni almashishga va turli tomonlardan murakkab muammolarni hal qilishga undaydi. Fanlararo hamkorlikni rivojlantirish orqali talabalar tadbirlarni boshqarish bo'yicha yaxlit tushunchani rivojlantiradilar va sanoatning o'zaro bog'liq dinamikasini qanday boshqarishni o'rganadilar.

Nazariy bilim va texnik ko'nikmalarga qo'shimcha ravishda, innovatsion yondashuv amaliy qo'llash va haqiqiy muammolarni hal qilishga urg'u beradi. Talabalarga sport tadbirlarini boshidan oxirigacha rejalashtirish va amalga oshirish, sinfda o'rganilgan tushunchalarni real dunyo stsenariylariga qo'llash vazifasi yuklanadi. Bu texnik-iqtisodiy asoslarni o'tkazish, tadbirlar byudjetini yaratish, marketing strategiyalarini ishlab chiqish, logistikani muvofiqlashtirish, ko'ngillilarni boshqarish va tadbir natijalarini baholashni o'z ichiga olishi mumkin. Amaliy loyihalar va amaliy tadqiqotlar orqali talabalar qaror qabul qilish, moslashuvchanlik va inqirozni boshqarish bo'yicha bebaho tajribaga ega bo'lib, ularni kelajakdagi martabalarida duch kelishi mumkin bo'lgan qiyinchiliklarga tayyorlaydilar.

Innovatsion yondashuvning markazida fikr yuritish va doimiy takomillashtirish madaniyati mavjud. O'quv jarayoni davomida talabalar o'z tajribalari haqida fikr yuritishga, o'sish yo'nalishlarini aniqlashga va tengdoshlari, o'qituvchilari va soha mutaxassislarining fikr-mulohazalarini izlashga da'vat etiladi. Ushbu aks ettirish amaliyoti tanqidiy fikrlash, o'z-o'zini anglash va umrbod ta'limga sodiqlikni rivojlantiradi. O'z malakalari va yondashuvlarini doimiy ravishda baholash va takomillashtirish orqali talabalar tez o'zgaruvchan sanoat landshaftida rivojlanish uchun zarur bo'lgan chidamlilik va moslashuvchanlikni rivojlantiradilar.

Tajribali ta'lim, texnologiya, fanlararo hamkorlik, amaliy qo'llash va mulohazalarni birlashtirgan holda, innovatsion yondashuv talabalar o'rtasida

ommaviy sport tadbirlarini tashkil etish va o'tkazish bo'yicha kompetentsiyani rivojlantirish uchun keng qamrovli va dinamik asosni taklif qiladi. Ushbu yondashuvni qo'llagan holda, ta'lim muassasalari talabalarga tadbirlarni boshqarish sohasida malakali, innovatsion va moslashuvchan rahbarlar bo'lishlari mumkin, ular ijobiy o'zgarishlarni amalga oshirishga va sport tadbirlarining kelajagini shakllantirishga qodir.

Adabiyotlar:

1. Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice Hall.
2. Swinney, J. (2009). Integrating Technology into Teaching and Learning: An Analysis of Effective Practices. *International Journal of Information and Communication Technology Education*, 5(4), 53-64.
3. Heale, A., & Forbes, J. (2015). Understanding triangulation in research. *Evidence-Based Nursing*, 18(3), 66-67.
4. Reason, P., & Bradbury, H. (2008). *The Sage Handbook of Action Research: Participative Inquiry and Practice*. Sage Publications.
5. Fullan, M., & Hargreaves, A. (1998). *What's Worth Fighting for Out There?* Teachers College Press.

РЕЗЮМЕ

Ushbu ilmiy maqolada ommaviy sport tadbirlarini tashkil etish va o'tkazishda talabalarning malakasini oshirishga innovatsion yondashuv o'rganiladi. Ta'lim muassasalari va mahallalarda o'tkaziladigan sport tadbirlarining ahamiyati ortib borayotganligi munosabati bilan o'quvchilarda tadbirlarni boshqarish bo'yicha ko'nikmalarni shakllantirish zarurati paydo bo'ldi. An'anaviy usullar ko'pincha bu sohada keng qamrovli ta'lim berishda etishmaydi. Shu sababli, ushbu maqola talabalarni zarur ko'nikma va bilimlar bilan jihozlash uchun tajribaviy o'rganish, texnologiya, fanlararo hamkorlik va amaliy qo'llashni birlashtiradigan innovatsion yondashuvni taklif qiladi. Ushbu yondashuvni qo'llagan holda, ta'lim muassasalari talabalarni zamonaviy davrda muvaffaqiyatli ommaviy sport tadbirlarini tashkil etish va o'tkazish muammolariga yaxshiroq tayyorlashlari mumkin.

РЕЗЮМЕ

В данной научной статье исследуется инновационный подход к повышению компетентности студентов в организации и проведении массовых спортивных мероприятий. С растущей значимостью спортивных мероприятий в образовательных учреждениях и сообществах у студентов возникает потребность в развитии навыков управления мероприятиями. Традиционные методы часто не обеспечивают всестороннюю подготовку в этой области. Таким образом, в этой статье предлагается инновационный подход, который объединяет экспериментальное обучение, технологии, междисциплинарное сотрудничество и практическое применение для оснащения студентов необходимыми навыками и знаниями. Приняв этот подход, образовательные учреждения смогут лучше подготовить учащихся к решению задач по организации и проведению успешных общественных спортивных мероприятий в современную эпоху.

SUMMARY

This scientific article explores an innovative approach to enhancing the competence of students in organizing and conducting public sports events. With the growing importance of sports events in educational institutions and communities, there is a need for students to develop skills in event management. Traditional methods often fall short in providing comprehensive training in this area. Therefore, this article proposes an innovative approach that integrates experiential learning, technology, interdisciplinary collaboration, and practical application to equip students with the necessary skills and knowledge. By embracing this approach, educational institutions can better prepare students for the challenges of organizing and conducting successful public sports events in the modern era.